

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ИЗВАДКА
от Доклад за второ гласуване

на законопроект за изменение и допълнение на Закона за Закона за мерките срещу
изпирането на пари, № 702-01-42, внесен от Министерски съвет на 13.09.2007 г., приет на
първо четене на 4.10.2007 г.,

ОТНОСНО: Текстове приети съгласно чл. 71, ал. 1 от ПОДНС
на пленарно заседание, проведено на 23 октомври 2007 г.

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари
(Обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от
2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г. и бр. 52 от 2007 г.)

§ 1. В чл. 3, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 накрая се добавя "и здравноосигурителни дружества".

2. Точка 24 се изменя така:

"24. лица, които извършват по занятие сделки с вещи, когато плащането е извършено в
брой и е на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута;"

§ 2. В чл. 3в, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "както и да предприемат
допълнителни мерки в съответствие с риска, които се определят с правилника за прилагане на
закона."

§ 3. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 9 се изменя така:

„(9) Лице по чл. 3, ал. 2 и 3 не извършва идентифициране по чл. 3, ал. 1 и не изисква
представяне на декларация по чл. 4, ал. 7 от свой клиент, който е кредитна институция от
Република България, от друга държава членка или банка от трета държава, включена в списък,
утвърден със съвместна заповед на министъра на финансите и управителя на Българската
народна банка.”

2. В ал. 15 думите "или в процеса на" се заличават.

3. Създават се ал. 17-20:

"(17) Идентифициране по чл. 3, ал. 1 не се извършва и декларация по чл. 4, ал. 7 не се
подава, когато клиентът е държавен орган на Република България.

(18) Идентификация по ал. 1 не се извършва и декларация по ал. 7 не се подава, когато
клиентът е институция, изпълняваща властови функции в съответствие с Договора за
Европейския съюз, Договорите за Общностите или вторичното законодателство на Общността
при следните условия:

1. лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 е събрало достатъчно информация, която не поражда съмнение
за идентичността на институцията;

2. институцията спазва процедури за отчетност и дейността ѝ е прозрачна;

3. институцията се отчита на орган на Общността, на орган на държава членка или
съществуват процедури за проверка, които гарантират контрол на нейната дейност.

(19) Когато банкова сметка на лице по чл. 3, ал. 2, т. 11 и 28 от Република България, от
друга държава членка или от държава, включена в списъка по ал. 9, се използва за депозирание на
суми на клиент на лицето по чл. 3, ал. 2, т. 11 и 28, банката не извършва идентифициране по чл.

3, ал. 1 на този клиент и не изисква декларация по ал. 7, при условие че идентификацията е извършена и декларацията е приета от нотариуса или от лицето по чл. 3, ал. 2, т. 28 и събраната при идентифицирането информация е на разположение на банката при поискване. Банката събира достатъчно информация, за да установи дали условията за прилагане на опростени мерки са спазени.

(20) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 не могат да прилагат опростени мерки по чл. 3, ал. 1 спрямо лица от държави, включени в списъка по чл. 7а, ал. 3."

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 3, като предлага:

В ал. 18 думите „Договора за Европейския съюз, Договорите за Общностите или вторичното законодателство на Общността” да се заменят с думите „правото на Европейския съюз”.

§ 4. Създава се чл. 5б:

"Чл. 5б. (1) Кредитна институция по чл. 3, ал. 2, т. 1 при встъпване в кореспондентски отношения с кредитна институция от трета държава извън списъка по чл. 4, ал. 9, е длъжна да:

1. събере достатъчно информация за кредитната институция-респондент, позволяваща ѝ да разбере напълно характера на дейността, както и да определи на основата на публично достъпна информация каква е репутацията на институцията и качеството на надзора ѝ;

2. оцени вътрешните механизми за контрол срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, прилагани от кредитната институция-респондент;

3. създаде организация, според която установяването на нови кореспондентски банкови отношения да се извършва само след предварително одобрение от лице на ръководна длъжност в кредитната институция;

4. разпреди отговорностите на всяка от двете кореспондиращи си институции по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, като разпределението съответно се документира.

(2) В случаите по ал. 1, когато достъп до кореспондентската сметка на кредитна институция имат и трети лица – клиенти на институцията-респондент, кредитната институция по чл. 3, ал. 2, т. 1 трябва да се увери, че институцията-респондент осъществява идентифициране, проверка на идентификацията и текущо наблюдение върху третите лица, които имат пряк достъп до сметката ѝ, както и че институцията-респондент е в състояние да предостави необходимите идентификационни и други данни за тези клиенти при поискване."

§ 5. Създава се чл. 5в:

"Чл. 5в. Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да прилагат разширени мерки по отношение на продукти или сделки, които биха могли да доведат до анонимност, при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона."

§ 6. В раздел I „Идентифициране на клиенти” се създава чл. 6а:

"Чл. 6а. (1) Българската народна банка, кредитните институции по чл. 3, ал. 2, т. 1, както и лицата по чл. 3, ал. 2, т. 2, 3 и 4 могат да се позоват на предходно идентифициране на клиента, извършено от кредитна институция, при следните условия:

1. седалището на извършилата идентифицирането кредитна институция е в Република България, в друга държава членка или в държава от списъка по чл. 4, ал. 9;

2. изискваната по чл. 6, ал. 1-4 информация е на разположение на лицето, което се позовава на предходно идентифициране, извършено от кредитната институция;

3. при поискване кредитната институция, която е извършила предходно идентифициране, е в състояние да предостави незабавно на лицето, което се позовава на това идентифициране, заверени копия на документите от идентификацията.

(2) Позоваването на предходна идентификация по ал. 1 не освобождава позоваващото се лице от отговорност за неизпълнение на изискванията за идентификация по чл. 6, ал. 1 до 4."

§ 7. В чл. 7а ал. 3 се изменя така:

"(3) Държавите, които не прилагат или прилагат непълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари, се определят по списък, утвърден от министъра на финансите в съответствие с решенията по чл. 40, параграф 4 от Директива на Европейския парламент и на Съвета 2005/60/ЕО от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Допълнителни мерки спрямо тези държави се уреждат с правилника за прилагане на закона."

§ 8. В чл. 14 се създават ал. 3-7:

"(3) Забраната по ал. 1 не се отнася до разкриване на информация между лица, които принадлежат към една и съща група, която е в държава членка или в държава, включена в списъка по чл. 4, ал. 9.

(4) Забраната по ал. 1 не се отнася до разкриване на информация между лица по чл. 3, ал. 2, т. 11, 18 и 28 от държави членки или от държави, включени в списъка по чл. 4, ал. 9, изпълняващи професионалната си дейност в рамките на едно и също юридическо лице или група, които имат обща собственост, управление или контрол по прилагането на закона.

(5) Забраната по ал. 1 не се отнася до разкриване на информация между лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1-3, 11, 18 и 28 в случаите, отнасящи се до един и същи клиент или една и съща сделка, в която участват две или повече лица, при следните условия:

1. лицата се намират в държава членка или в държава, включена в списъка по чл. 4, ал. 9;
2. лицата са от една и съща професионална категория;
3. лицата са обект на задължения за опазване на служебна, банкова или търговска тайна и за защита на личните данни, съответстващи на българското законодателство;
4. информацията може да се използва единствено за предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

(6) Забраната по ал. 1 не се отнася за случаите, когато лице по чл. 3, ал. 2, т. 11, 18 и 28 цели да разубеди клиент от участие в незаконна дейност.

(7) Изключенията по ал. 3-5 не се прилагат и не се допуска разкриване на информация между лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 и лица от държави, включени в списъка по чл. 7а, ал. 3, както и ако лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 не са изпълнили задълженията си по Закона за защита на личните данни."

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 8, като предлага:

1. В ал. 3, 4 и 5 думите „не се отнася до разкриване на информация” да се заменят с думите „няма да пречи на оповестяването на информация”;

2. Алинея 6 се променя така:

„(6) Когато лицата по чл. 3, ал. 2, т. 11, 18 и 28 се стремят да разубедят клиент да не се ангажира с незаконна дейност това няма да представлява оповестяване на информация по смисъла на ал. 1”.

§ 9. В Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието се изменя така: "Допълнителни разпоредби".

2. В § 1:

а) създава се нова т. 3:

"3. "Група" е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или на учредителен акт или устав, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.”;

б) създават се т. 7 и 8:

„7. „Държава членка” е държава, която е членка на Европейския съюз.

8. „Трета държава” е държава, която не е държава членка по смисъла на т. 7."

3. Създава се § 1а:

"§ 1а. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм и Директива 2006/70/ЕО на Комисията от 1 август 2006 г. относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определенията „видни политически лица“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на потребителите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база."

Комисията предлага да се създаде нов § 10 със следното съдържание:

„§ 10. Министерски съвет приема измененията в правилника за прилагане на закона в срок до 15 декември 2007 г.“

§ 10. В Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г. и бр. 59 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9:

а) алинея 3 се изменя така:

"(3) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни при възникнало съмнение за финансиране на тероризъм да уведомят и Агенцията за финансово разузнаване преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност. В тези случаи агенцията упражнява правомощията си по чл. 13, 17 и 22 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.";

б) създава се нова ал. 4:

"(4) В случаите, когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари уведомява и Агенцията за финансово разузнаване незабавно след извършването ѝ.";

в) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6;

г) създават се ал. 7 и 8:

"(7) При условията на ал. 6 не се поражда отговорност и в случаите, при които се установи, че не е извършено престъпление, а операциите и сделките са били законосъобразни.

(8) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация по този закон освен в случаите по чл. 14, ал. 2-5 от Закона за мерките срещу изпирането на пари и при спазване на ограниченията по чл. 14, ал. 7 от Закона за мерките срещу изпирането на пари."

2. Създава се чл. 9а:

"Чл. 9а. (1) Органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари са длъжни да предоставят информация на министъра на вътрешните работи и на Агенцията за финансово разузнаване, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят извършване на операции или сделки, свързани със съмнение за финансиране на тероризъм.

(2) В проверките, извършвани от органите по ал. 1, се включва и проверка на изпълнението на изискванията на този закон от проверяваните лица. При установяване на нарушение органите за надзор уведомяват Агенцията за финансово разузнаване, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част."

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

РУМЕН ОВЧАРОВ